

Jeg hader selv at tage YouTube kurser med musikundervisning, hvor underviseren bruger 70% af videoen til at tale om hvad man skal gøre, og så lige lurer melodien af en enkelt gang.

Jeg kan godt lide at tale, og mener også at jeg har meget at sige men....

Jeg ved at: **I kommer for at spille....**

Så nu har jeg skrevet det ned, jeg ellers ville bruge tid på at sige.

Jeg vil opfordre jer til lige læse det igennem og også høre melodierne igennem, og starte på at lære at spille dem.

(De fleste kommer fra de sidste 2 programmer)

Læg mærke til at jeg også allerede har valgt de melodier,

(du bliver nødt til at læse det meste igennem før du finder melodierne 😊)

vi skal spille ud fra kriteriet, at det skal være melodier, vi kender i forvejen.

(undtaget Sparve lilla, som er eksempel på en polska med to-slag, der ligger ekstremt tidligt i takten)

så kan vi måske bruge mere tid på at spille sammen i de to timer vi har sammen.

Program:

- **Bueføring**
- **Rytme**
 - **8 melodi eksempler**
 - **Vi skal spille 2 melodier, og forberede 2 melodier (de 2 polskaer) til næste gang**
- **Spille rent**
- **Skidtspil (akkorder)**

Bueføring:

Buen skal gå lige på tværs af strengene, midt imellem stol og gribebrædt.

Check hjemmefra i et spejl at buen går lige og vinkelret på strengene.

Hvis du ikke lige har et spejl:

Brug evt. kameraet i din Ipad eller telefon som spejl

Jeg tager projektor med, så vi kan få noderne (og din bueføring hvis du vil, op på væggen)

Der er godt nok et par mikrosekunders forsinkelse, men brug denne forsinkelse til din fordel.

Vær opmærksomt at holde løst på buen med en løs hånd.

Spil foran et spejl og check buen.

Check samtidigt at du slapper af. (spejlet afslører om du spænder i kroppen)
Lyt på din bueføring.

Sørg for at starten af hver tone er tydelig,
sådan at du kan spille rytmisk!

Check lige:

<http://oleviolin.com/violin/da/HoldeViolinen3.htm> (ikke noget med buen, men alligevel kan være godt at vide... Evt. kan vi også tale om dette)

<http://oleviolin.com/violin/da/HoldeBuen.htm> (dette handler om buen)

Rytme - Fokuser på det der giver mest bonus.

Musikindlæring	Sprogindlæring	Kommentar
Rytme	Udtale	Dette er hemmelige trick: Når du spiller rytmisk (eller taler et sprog med en god udtale,) virker du: "dygtigere end du faktisk er" Dette er hovedformålet med kurset
Harmonilære	Grammatik	Brugbart, men kræver forståelse
Melodier	Ord	Den besværlige vej, tager lang tid At lære alle ordene gør, at det tager tid at lære et sprog. 3000 melodier på hjemmesiden gør det svært at spille med i spillefolk (Hvis man ikke er "sindssyg god" til at spille efter noder)

På dette kursus vil vi fokusere på den nemmeste måde at lære at spille så det lyder godt:

At spille med rytme og indlevelse

For når du gør det:

- Får du selv mere ud af at spille

- Får dem der lytter til dig mere ud at høre dig spille
- Får du selv mere positiv feedback
 - Som motiverer dig til at øve mere og blive (endnu) bedre

"Tricket" består (bl.a.) i at

- Udvælgelse af de melodier du vil lære
 - Melodier hvor du finder gode indspilninger, hvor der bliver spillet med god indlevelse og rytme
 - Melodier som du selv kan lide
- Udvælg dig et begrænset antal melodier i starten, som du lærer at spille virkelig godt
 - Sådan at du kan optræde alene med dem
 - Bliv ved med at øve disse melodier, gør dig til vane at altid starte med den samme melodi, når du øver.
- Spørg dig selv:
 - Hvad er det i den måde, denne melodi spilles på som gør, at jeg godt kan lide den
- Lytte melodierne igennem før du spiller dem
 - Prøv at synge melodierne (dog: ikke alle spillemandsmelodier er nemme at synge)
 - Klap takten
 - Bevæg dig i takt til musikken (dans)
 - (Dette hører til hjemmeforberedelsen – dette er ikke et dansekursus)
- **Spil sammen med melodierne !**
 - Det er vigtigt at spille sammen med melodien
 - Lige så snart du lige kender melodien:
 - Det kan være svært at høre både sig selv og melodien
 - Brug dæmper på violinen
 - En (eller to) tøjklomme(r) på stolen fungerer fint, men en professionel lydsluger er bedre
 - Med lydsluger kan du øve på alle tider af døgnet selv om du bor i lejlighed
 - Væn dig til den lyd som dæmperen giver, sådan at violinen også lyder godt, også når du spiller uden dæmper
- Start i langsomt tempo
 - F.eks 60-70% og sæt så tempoet op med 10% ad gangen
 - Bliv ved at øve i langsomt tempo til du kan melodien så godt at du kan begynde at tænke på udtrykket
 - Lær de små rytmiske forandringer
 - Hvis der kun er en "midi"-fil
 - Prøv at spille melodien bedre, og mere mere indlevelse end der er i den mekaniske del.
- Brug A/B funktionen til
 - At lære "svære passager"

- At øve på en reprise ad gangen
- Igen: Bliv ved så længe at du kan begynde at mærke de mikrorytmiske forandringer og dynamiske accenter (betoninger) i melodien

Mange der lærer sprog, vil ikke gøre sig den ekstra anstrengelse at lære at udtale godt. Det kan skyldes generthed, eller at man ikke rigtigt kan høre det. Det samme gælder i musik med rytme, men hvis man allerede fra starten gør det rigtige (uden dog at overdrive) kommer man væsentlig hurtigere i gang.

Melodier

Vals:

Lars Hökpers vals

<https://spillefolk.dk/nodesamling/visnode.php?key=va-larsh>

Jeg har ændret, sådan at det bliver DIS indspilning man hører (Følger noden bedre end Mia Marins indspilning)

Gånglåt

Stockholmslåten

<https://spillefolk.dk/nodesamling/visnode.php?key=mg-stockholm>

Polska

Sparver Lilla

<https://spillefolk.dk/nodesamling/visnode.php?key=po-sparva>

(Og her skal i lære noget nyt, prøv dog at lytte den igennem, og måske også lære at spille den (langsomt) før I kommer.

Polskaen er "ekstremt synkoperet" Ingen ved, om man har spillet sådan i Jösse härad i gamle dage, men mange steder på den anden side grænsen – i Norge spiller man med denne rytme,

Og da dansen er ens (man har nedtegninger af Jösse härad polska dansen) så derfor mener man, at den skal spilles sådan.

Maka é du Britta

<https://spillefolk.dk/nodesamling/visnode.php?key=po-makaedu#>

Der ligger to gode medlems indspilninger, som du kan lytte igennem. (sørg for at være logget ind)

Lær det specielle Boda "gyng", med tidligt to slag.

At spille rent (lidt teori)

Vi kommer ikke at bruge ret meget tid på dette...

Tempereret versus – Just (rent)

Siden starten af 1700-tallet har al musik været tempereret, det vil sige overtonerne svæver, mod hinanden.

Når man spiller violin er det nemmere at lære at stemme rent (det der på engelsk Just tuning)

Det vil sige uden at overtonerne svæver end tempereret.

Det er dog en fordel, at kunne begge dele, idet man normalt skal spille tempereret. Dette link virker kun på telefon eller iPad (teknologien, jeg har brugt er forældet for computer)

<https://spillefolk.dk/omos/MandagsUndervisning/GenHarm1.htm>

(Normalt er det kun ingeniører der forstår, så jeg vil ikke trætte jer med at gennemgå det,

men for jer der ikke har hørt det, kan det være sjovt og se, om I kan forstå hvad jeg vil sige, når jeg siger at

"Harmoni opstår der hvor overtonerne mødes."

Problemet er også at generatoren er

"hjemmelavet": En dag vil jeg lave den om med en smuk forklaring som *alle* kan forstå:

Overtonerne falder sammen når der er simple talforhold såsom $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ i forhold mellem tonernes strenglængder (og dermed også overtonernes frekvenser).

Problemet er at dette ikke går op for alle toner, (plus at Pythagoras for 2500 år siden kom til at fokusere kun på rente kvinter ($\frac{1}{3}$ af strengen)), der jo næsten går op med de 12 toner vi har på et klaver.

Når man så endelig lavede et klaver i starten af 1700 tallet fandt man ud af at man lave en tilnærmelse,

og så fik vi den stemning, som vi bruger i dag i den vestlige musik, og som har den fordel,

at man kan spille i alle tonearter. Men når man synger i stemmer, eller spiller to stemt violin, er det nemmere at spille rigtig rent.

Det er også en fordel at stemme violinen *rigtig* rent, for så klunger den bedre, og det er nemmere at høre en ren kvint end at lære en tempereret.

(forskellen er dog meget lille)

Vi kommer at tale om det, at bruge en tuner til at en gang imellem stoppe op og spørge sig selv: *spiller jeg rent*

Svaret er ofte Nej, og hvad gør man så:

Man lærer at spille *tempereret* rent, for det er den eneste rene accepteret i vores kultur kreds.

Kun når man spiller tostemt svensk polska med to violiner, kan man tillade sig at spille "rigtigt" (just) rent, og det lyder vidunderligt.

Her kan du høre hvordan det lyder når man spiller to stemmer med ikke svævende intervaller:

https://spillefolk.dk/nodesamling/RepListe_Lister/MiniNodeLister.php?w=220&z=0.7&andenstemme&instrument=Both

Altså ikke tempereret med just tuning.

(Desværre lyder ovenstående link *ikke* "vidunderligt", men man kan faktisk lære at spille rent (men ikke rytmisk og indlevelse) ved at lytte på det. Derfor lyt med måde. Rytmen – og tonen er forfærdelig, det er kun den rene intonation man skal lytte efter.)

Jeg synes selv, at jeg spiller renere når vi spiller to violiner, bare ved at have lyttet på et par stykker.

Du finder linket under Nodesamling-> Andre søgninger-> Ren stemning:

"Skidtspil" (Dette når vi nok ikke)

Vi kommer ikke at bruge ret meget tid på dette, men det er en god måde at lære rytme på. Specielt hvis man ikke kender melodien.

Desværre er det ikke så mange, der spiller akkorspil på violinerne, det er faktisk en god måde "at være med"

når man ikke kender melodien.

Dog skal man kunne:

- Høre hvilken toneart man spiller i
 - TIP: En melodi slutter altid på grundtonen
 - Høre hvordan akkorderne skifter
- TIP:
- Tip: Hvis du ved hvordan guitar-akkorder ser ud, kan du se på guitarristen
 - Du kan lære guitarakkordernes udsende her: http://oleviolin.com/Guitar-kursus/da/D_A7_Akkorder.php
 - Du behøver kun at lære hvordan 5 – 10 akkorder ser ud.

Hvis man ikke kender en melodi, kan man spille skidtspil:

<http://oleviolin.com/violin/da/dobbeltgreb.htm>

Det er normalt at man slår Efterslag: i Vals (1) **2 3** () **2 3**

(man spiller *ikke* paranteserne)

Polka på "efterslaget" **1 og 2 og 1 og 2 og**

Hvor man altså spiller på "og"

(tænk

uhm-**da** uhm **da** uhm-**da** uhm-**da**

Eller:

uhm-**da** uhm **da** uhm **dada dat – da**

uhm-**da** uhm **da** uhm **dada dat – da**

hvor man ikke spiller (kun tænker) på uhm-erne. (læg mærke til at det sidste eksempel kommer dat ikke som efterslag

Der er mange måder at spille hopsa-skidt på den mest almindelige

(1) **og 2 og** () **og 2 og** () **og 2 og**

Jeg plejer at tænke uhm **da da da** uhm **da da da** uhm **da da da**

Hvor man ikke spiller uhm, men kun . **da da da**

Hør evt. eksemplerne på forskellige igennem på hjemmesiden:

<http://oleviolin.com/violin/da/dobbeltgreb.htm>

På siden er der en kvintcirkel der drejer sig efter hvilken toneart man spiller i:

(Grund tonen står altid opad, og de to andre akkorder ligger til hver sin side. af grund tonen.

Hvis man også regner moll-akkorderne med så ligger de placeret tre pladser til højre.

Læg mærke til, at du kun skal lære 5 forskellige "akkorder" C, G, D, A, E, idet der er gentagelser.

Her har vi G-dur hvor Subdominanten C er til venstre og dominanten D er til højre for grundtonarten.

(Paraleltonearten hedder E-moll, og man vil så bruge også A-moll og nogen gange H-moll eller H-dur)

top

Subdominant **Tonika** Grundtone **Dominant**

Kvint cirkel

C

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
3

G

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

2
3

G

D

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
2

Oversigt | Næste
Forklaring

top

Subdominant **Tonika** Grundtone **Dominant**

Kvint cirkel

G

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

2
3

D

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
2

D

A

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
2

Oversigt | Næste
Forklaring

Her er så situationen i A-dur

top

Subdominant **Tonika** Grundtone **Dominant**

Kvint cirkel

D

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
2

A

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
1

A

E

Akkord 1
Akkord 2
Akkord 3
Akkord 4
Akkord 5

1
2

Oversigt | Næste
Forklaring